

Skovrejsning, klimaeffekt og biodiversitet

Naturen er i høj grad en del af løsningen på mange af vores tids klimaudfordringer, hvad enten det drejer sig om energi, CO₂-optag eller biodiversitet. Naturen har dog også behov for vores hjælp for at kunne bidrage optimalt og hurtigt.

Kampen om arealet

Når alle vil bruge jorden, ender der med at blive knaphed på selv samme. Et givet areal kan kun benyttes én gang. Med en gennemtænkt proces og ved at inddrage eksperter og praktikere kan vi sikre os hensigtsmæssig brug og allokering af areal. Ikke alle steder er egnet til at skabe biodiversitet, lige som ikke alle steder er ideelle til produktion – men vi har brug for begge dele.

Skovrejsning med klimaeffekt

Skovrejsning er et godt eksempel på, hvordan vi på ét givet stykke jord kan få glæde af flere ting. Men det kræver beslutningskraft og viden.

På kort sigt kan skovrejsning medvirke til at øge optaget af CO₂ markant – helt op til 30 tons CO₂ pr. ha pr. år. Skovrejsning kan desuden tilføje værdifulde træressourcer allerede efter 8-10 år i form af såkaldte ammetræer, der rejses som støtte for de træer, der skal blive til den endelige skov. Når ammetræerne fældes, kan vedmassen indgå til brug for fx energi eller cellulosetræ.

Skovrejsning med biodiversitetsformål er en langsommelig affære, der tager flere generationer for at udvikle sig. Netop derfor er det afgørende, at områder med fokus på biodiversitet udvælges med omhu, så det begrænsede areal benyttes optimalt til gavn for både klima og biodiversitet.

Bedre understøttelse af privat skovrejsning

Størstedelen af skovrejsning i Danmark sker på privat jord. Gennem de seneste tre år har vi oplevet, at administrationen af tilskudsordningen til privatskovrejsning er væsentligt forsinket, så det bliver for sent at plante, og derfor opgiver flere lodsejerne at ansøge året efter og benytter jorden til andet formål. Det kan allerede ses - antallet af ansøgere er fx faldet med over 20 % fra 482 i 2020 til 381 i 2021. Med den meget store efterspørgsel på jord til andre formål, fødevarer, energiformål m.m. som følge af krigen i Ukraine, kan vi forvente, at denne tendens forstærkes markant.

Mens den netop annoncerede revision af administrationen af tilskudsordningen løser nogle af udfordringerne, skaber den nye i form af stor usikkerhed om fortolkningen af lovgivningen, når tilskuddet gives på forventet efterbevilling. Det er således rådgiver og lodsejere, som fremover står med en potentiel økonomisk risiko, hvis administrationen af ordningen fortolkes anderledes end tidligere.

Øg adgangen til skovrejsning

I dag er det ikke tilladt for eksempelvis pensionskasser at eje skov, hvilket er en hindring for udnyttelse af et enormt potentiale. Det er nemlig HedeDanmarks erfaring, at pensionskasserne ønsker at investere markant i skovrejsning, hvis det var muligt. Det vil på meget kort sigt kunne skabe en betydelig stigning i skovrejsning – både i Danmark og udlandet.

Opsummering af hovedpointer

- Skovrejsning medvirker til at øge CO₂optaget markant med op til 30 tons CO₂ pr. ha pr. år.
- Skovrejsning tilføjer værdifulde træressourcer allerede efter 8-10 år.
- Skovrejsning med biodiversitetsformål tager flere generationer for at udvikle sig.
- Udpegning af områder til urørt skov bør ske med stor omhu, da ikke alle arealer har værdi til biodiversitetsformål.
- Der er akut behov for en bedre og mere konsistent administration af tilskudsordningen til privatskovrejsning for at understøtte privat skovrejsning.
- Pensionskasser m.fl. bør have tilladelse til at eje skov.